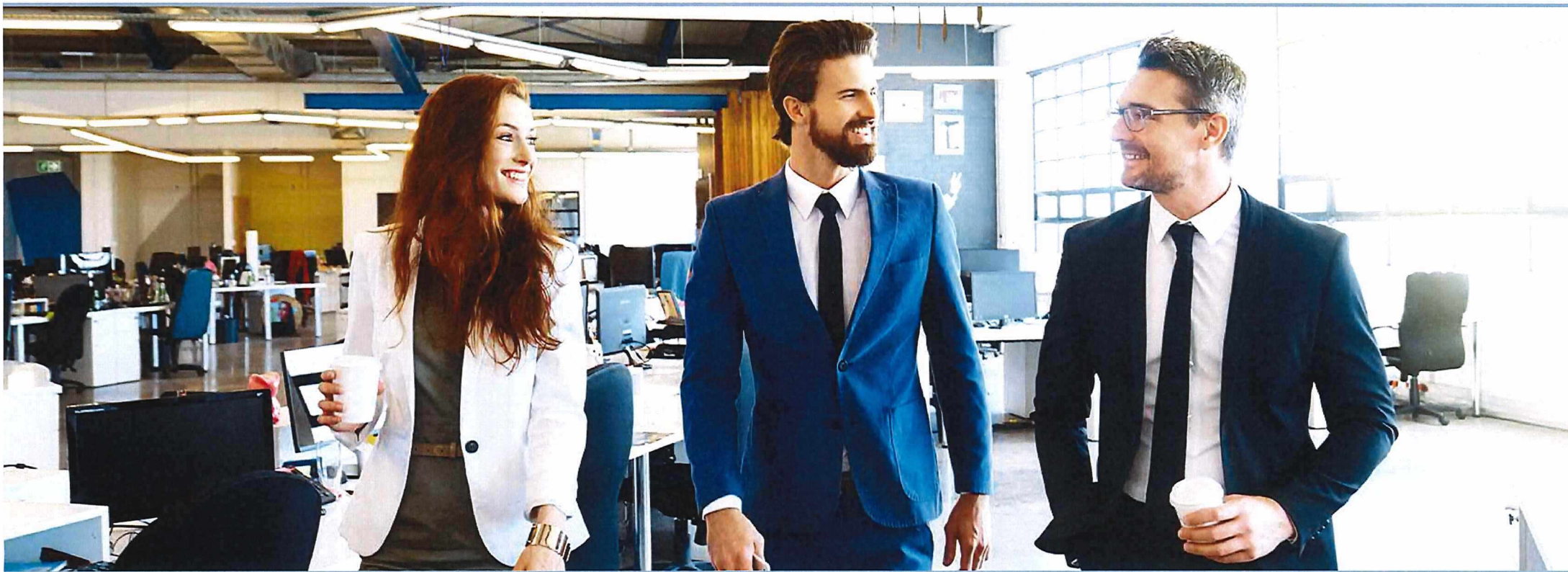

Accountantsverslag 2017

Gemeenschappelijke regeling WSD

19 april 2018

Tel: +31 (0)13 594 02 02
Fax: +31 (0)13 594 02 94
tilburg@bdo.nl
www.bdo.nl

BDO Audit & Assurance B.V.
Postbus 757, 5000 AT Tilburg
Prof. Cobbenhagenlaan 95, 5037 DB Tilburg
Nederland

Aan het bestuur en de directie van
Gemeenschappelijke regeling WSD
Postbus 173
5280 AD BOXTEL

Tilburg, 19 april 2018
Kenmerk:
SAi/NvE/DMe/MvdB/1060634/1805266
Behandeld door: S. Aichi

Ter informatie: De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudspagina interactief. Aan de hand van de menustructuur kan door het document genavigeerd worden. Via een klik op het BDO-logo gaat u steeds één stap terug in de menustructuur totdat u uiteindelijk weer in het hoofdmenu (de inhoudsopgave) uitkomt.

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling WSD (hierna te noemen 'WSD') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 24 november 2017, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2017. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen. De in dit verslag opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de concerncontroller en directeur Sociaal Economische Zaken. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het dagelijks bestuur.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.

namens deze,

drs. D.O. Meeuwissen RA

Inhoudsopgave

Gemeenschappelijke regeling WSD

1. Dashboard accountantscontrole

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

3. Resultaat en financiële positie

Bijlagen

1. Dashboard accountantscontrole

Gemeenschappelijke regeling WSD

Strekking controleverklaring	Resultaat 2017	Analyse van uw financiële positie
- De jaarrekening 2017 is getrouw en rechtmatig. - De WNT is nageleefd. - Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen. - Ongecorrigeerde controleverschillen blijven onder de goedkeuringstolerantie. - De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd met uitzondering van in paragraaf 2.3 genoemde kwalitatieve tekortkomingen.	- De exploitatie laat een voordelig 'gerealiseerd resultaat' zien ad € 2,8 miljoen. Dit is ten opzichte van het begroot gerealiseerd resultaat (€ 1,1 miljoen) een voordeel van € 1,7 miljoen. - De exploitatie laat een voordelig 'gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten' zien ad € 1,0 miljoen. Dit is ten opzichte van de begroting (€ 0,4 miljoen) een voordeel van € 0,6 miljoen. - Het verschil tussen het 'gerealiseerd resultaat' en het 'gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten' wordt veroorzaakt door de verwerkte mutaties in de reserves in de jaarrekening 2017 conform BBV.	- Op basis van de set financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in uw jaarstukken 2017 concluderen we dat de financiële positie in de basis goed is. - Omvang eigen vermogen bedraagt ultimo 2017 circa € 26,5 miljoen, 84,4% van het balanstotaal (ultimo 2016: circa € 25,5 miljoen, 82,8%). - De ratio weerstandsvermogen ultimo 2017 is licht gedaald naar 1,07 (2016: 1,14). - Solvabiliteit en netto schuldquote laten ultimo 2017 een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van voorgaand boekjaar.
Belangrijkste bevindingen	Aandachtspunten voor 2018	
- Naar aanleiding van onze detailcontrole op de bedrijfsopbrengsten hebben wij een onzekerheid opgenomen in onze oordeelsvorming als gevolg van afwijkingen tussen de contractvoorwaarden volgens afgesloten en de daadwerkelijke facturatie. - De mutaties in de reserves 2017 als gevolg van resultaatbestemming 2016 zijn in de exploitatie verwerkt. Conform BBV dienen de mutaties als gevolg van resultaatbestemming voorgaand boekjaar rechtstreeks in het eigen vermogen op de balans te worden verwerkt. Volledigheidshalve melden we dat dit per saldo geen invloed heeft op het gerealiseerd resultaat ultimo 2017.	- Verder professionaliseren van de processen rondom de diverse materiële opbrengstenstromen. Zelf als organisatie nog meer de regie pakken om aantoonbaar grip te houden op de volledigheid van de opbrengsten. Uw organisatie heeft hier de nodige acties voor uitgezet. Desondanks blijft de zichtbare vastlegging van de volledigheid van de opbrengstverantwoording een van de belangrijkste aandachtspunten voor de controle voor boekjaar 2018. - Zoals blijkt uit onze managementletter zijn er diverse bevindingen geconstateerd ten aanzien van de IT-beheersing. Om in de toekomst bij de accountantscontrole gebruik te kunnen maken van de systemen adviseren wij u voldoende aandacht te besteden aan de IT-beheersing. - Het identificeren van toereikende beheersmaatregelen in de materiële processen. Wij adviseren u om hier de nodige aandacht aan te blijven schenken zodat in de toekomst bij de accountantscontrole gebruik kan worden gemaakt van effectief werkende 'key controls'.	

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Gemeenschappelijke regeling WSD

2.1 De jaarrekening is getrouw

2.2 De jaarrekening is rechtmatig

2.3 Overige bevindingen

2.4 Aandachtspunten voor 2018

2.1 De jaarrekening is getrouw

Gemeenschappelijke regeling WSD

De jaarrekening
2017 is getrouw

Een goedkeurende verklaring met betrekking tot de getrouwheid betekent dat de jaarrekening 2017 een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva per 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor Provincies en Gemeenten.

Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle de volgende resterende controleverschillen/onzekerheden geconstateerd.

Resterende, niet-verwerkte controleverschillen 2017 getrouwheid			
Omschrijving	Betreft post/toelichting	Fouten	Onzekerheden
Onzekerheid ten aanzien van de volledigheid van de bedrijfsopbrengsten als gevolg van geconstateerde verschillen tussen de met derden afgesloten contracten en de daadwerkelijke facturatie. Gezien de dynamiek en aard van de bedrijfsvoering kunnen er door omstandigheden afwijkingen ontstaan tussen de formele afspraken op basis van contract en de daadwerkelijke facturatie. De documentatie rondom de overwegingen en afstemming van deze afwijkingen is voor ons niet altijd zichtbaar. Als gevolg van het ontbreken van directe controleinformatie hebben wij onze observaties aangemerkt als een onzekerheid. Wij adviseren de organisatie op dit terrein verder te professionaliseren.	Bedrijfsopbrengsten	€ 0	€ 316.000
TOTAAL		€ -	€ 316.000

Materialiteit (1% voor fouten / 3% voor onzekerheden)	€ 640.000	€ 1.920.000
Performance materialiteit (65% van de materialiteit)	€ 416.000	€ 1.248.000
Door het algemeen bestuur vastgestelde rapporteringstolerantie	€ 640.000	€ 1.920.000

2.2 De jaarrekening is rechtmatig

Gemeenschappelijke regeling WSD

De jaarrekening is rechtmatig

Wij concluderen dat de controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. We hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot rechtmatigheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot rechtmatigheid betekent dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen en in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving.

Naast de geconstateerde onzekerheid in het kader van de getrouwheid zijn tijdens onze controle geen ander rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

Begrotingsrechtmatigheid

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeenschappelijke regeling circa € 62,2 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 64,2 miljoen aan werkelijke lasten in 2017. Dit is in totaal een overschrijding van € 2,0 miljoen (3,2%). Aan baten had uw gemeenschappelijke regeling een bedrag van € 62,6 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 65,1 miljoen aan werkelijke baten in 2017. In totaal gaat het om een hogere realisatie van baten van € 2,6 miljoen (4,1%). Uit het overzicht van baten en lasten blijkt dat er sprake is van begrotingsoverschrijdingen.

In de jaarstukken 2017 legt het bestuur in het overzicht van baten en lasten verantwoording af over de realisatie van de baten en lasten ten opzichte van de begroting na wijzigingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is een toelichting opgenomen op de afwijkingen tussen de realisatie en begroting na wijzigingen en de begrotingsoverschrijdingen. Wij hebben geconcludeerd dat de begrotingsoverschrijdingen, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten, geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (omzet of rijksbijdrage). Op grond van de kadernota rechtmatigheid 2017 van de commissie BBV zijn deze begrotingsoverschrijdingen onrechtmatig maar tellen niet mee in ons oordeel.

Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeenschappelijke regeling ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2017 is er per saldo circa € 1,8 miljoen aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat € 2,8 miljoen bedraagt.

2.2 De jaarrekening is rechtmatig

Gemeenschappelijke regeling WSD

Geen sprake van
overschrijding
investerings-
kredieten

Kredietoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid hebben wij tevens de lastenoverschrijdingen op investeringskredieten beoordeeld om vast te stellen of de gerealiseerde uitgaven binnen de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting zijn gebleven. Hierbij hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd. Volledigheidshalve verwijzen we naar de toelichting op de balans in de jaarrekening 2017 voor een totaaloverzicht van de investeringen in 2017.

Aanbestedingen

Aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidscontrole hebben wij de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde inkoopanalyse. Naar aanleiding van deze inkoopanalyse hebben wij geen bevindingen geconstateerd die als onrechtmatig meewegen in ons oordeel.

2.3 Overige bevindingen

Gemeenschappelijke regeling WSD

Grondslagen zijn aanvaardbaar	Grondslagen BBV De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2017. In 2017 zijn er geen wijzigingen geweest in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van WSD. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het dagelijks bestuur en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben vastgesteld dat de grondslagen zoals deze zijn opgenomen in de jaarrekening 2017 aanvaardbaar zijn.
Jaarverslag is verenigbaar	Jaarverslag Ingevolge artikel 213 lid 3 onder d van de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat.
Schattingen	Schattingen Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opstellen van de jaarrekening. Als accountant beoordelen wij deze door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen. Wij hebben hierbij geen bijzonderheden geconstateerd.

2.3 Overige bevindingen

Gemeenschappelijke regeling WSD

Het BBV wordt nageleefd met uitzondering van enkele kwalitatieve tekortkomingen

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat uw gemeenschappelijke regeling de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd met uitzondering van onderstaande kwalitatieve formele tekortkomingen:

- De mutaties in de reserves 2017 als gevolg van de resultaatbestemming 2016 zijn in de exploitatie verwerkt. Conform het BBV dienen de mutaties als gevolg van de resultaatbestemming voorgaand boekjaar rechtstreeks in het eigen vermogen op de balans te worden verwerkt.
- De indeling van de jaarstukken is niet geheel identiek aan de indeling van de begroting.
- De programmaverantwoording zoals opgenomen in het jaarverslag bevat geen inzicht in de gerealiseerde baten en lasten.
- Het jaarverslag bevat geen paragraaf inzake bedrijfsvoering.
- In de paragraaf weerstandsvermogen zijn risico's opgenomen waarvoor geen maatregelen zijn getroffen die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Echter is in deze paragraaf niet de relatie opgenomen met de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de WSD beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- De kengetallen zoals opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn niet gebaseerd op de geprognosticeerde meerjarenbalans in de begroting.
- In de toelichting op de balans is voor ieder kwartaal van dat jaar, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden, niet opgenomen.
- In de (toelichting op de) balans zijn de overlopende activa niet afzonderlijk opgenomen maar als 1 post 'Overlopende activa' gepresenteerd. Tekstueel is toegelicht dat het vooruitbetaalde bedragen betreft.
- Niet van elke reserve (Algemene reserve en Bestemmingsreserve Verbinden & Excelleren) is in de toelichting op de balans de aard en de reden van de reserve toegelicht.
- In het overzicht van baten en lasten is het totaal saldo van baten en lasten opgenomen onder de term 'Gerealiseerd resultaat vóór bestemming'. De juiste BBV term moet zijn 'Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten'.
- In het overzicht van baten en lasten is het resultaat na mutaties reserves opgenomen onder de term 'Gerealiseerd resultaat na bestemming'. De juiste BBV term moet zijn 'Gerealiseerde resultaat'.
- De toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening bevat niet voor alle onderdelen een analyse van de afwijkingen tussen de begroting en de realisatie.
- De toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening bevat geen overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Wij adviseren u deze kwalitatieve formele aspecten op te pakken bij de jaarrekening 2018.

2.3 Overige bevindingen

Gemeenschappelijke regeling WSD

WNT is nageleefd

WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechte in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor WSD geldt dat de leden van het algemeen bestuur, de leden van het dagelijks bestuur en de algemeen directeur als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2017 niet meer bedragen dan € 181.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2017 van WSD niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2017 van WSD voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Van interim- naar eindejaarcontrole

Uw interne beheersing en onze bevindingen

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2017 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle is primair gericht op de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter 2017. De belangrijkste bevindingen gingen over:

- Regie op control;
- Optimaliseren van materiële processen;
- Interne controle;
- IT-beheersing.

2.4 Aandachtspunten voor 2018

Gemeenschappelijke regeling WSD

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2017 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

1. Volledigheid opbrengsten	Aantoonbaarheid volledigheid opbrengstverantwoording Uit de accountantscontrole voor het boekjaar 2017 blijkt dat het aantoonbaar maken van de volledigheid van de opbrengstverantwoording ten aanzien van de verschillende materiële stromen een complex onderwerp is en de nodige capaciteit en kennis vergt van de organisatie. Uw organisatie heeft hier de nodige acties voor uitgezet. Desondanks blijft de zichtbare vastlegging van de volledigheid van de opbrengstverantwoording een van de belangrijkste aandachtspunten voor de controle voor boekjaar 2018.
2. IT-beheersing	IT-beheersmaatregelen Zoals blijkt uit onze managementletter 2017 zijn er diverse bevindingen geconstateerd ten aanzien van de IT-beheersing. Wij adviseren u om hier de nodige aandacht aan te blijven schenken zodat in de toekomst bij de accountantscontrole gebruik kan worden gemaakt van de systemen.
3. Key controls	Identificeren van key controls voor een organisatiegerichte controleaanpak Het identificeren van toereikende beheersmaatregelen in de materiële processen blijft een aandachtspunt. We hebben dit punt ook benoemd in onze managementletter 2017. Bij het opstellen van procesbeschrijvingen heeft u beheersmaatregelen geïdentificeerd en ook uit de interne controlewerkzaamheden blijken impliciet een aantal beheersmaatregelen. Deze zijn echter (nog) niet voldoende concreet gemaakt om te kunnen spreken van key controls. Wij adviseren u om hier de nodige aandacht aan te blijven schenken zodat in de toekomst bij de accountantscontrole gebruik kan worden gemaakt van effectief werkende key controls.

3. Resultaat en financiële positie

Gemeenschappelijke regeling WSD

3.1 Resultaat 2017

3.2 Financiële positie 2017

3.1 Resultaat 2017

Gemeenschappelijke regeling WSD

Gerealiseerde resultaat 2017 is ten opzichte van de begroting circa € 1,7 miljoen voordeliger

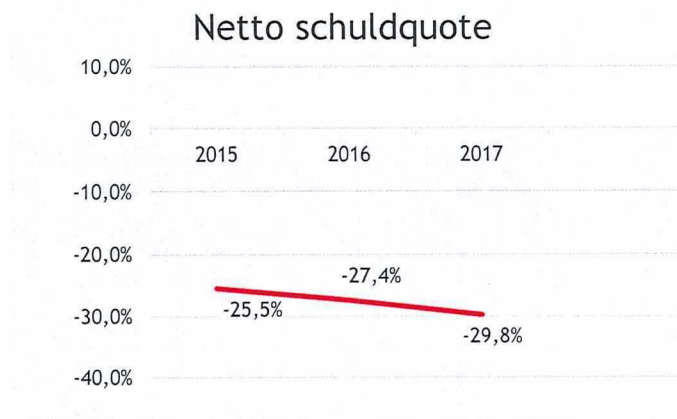
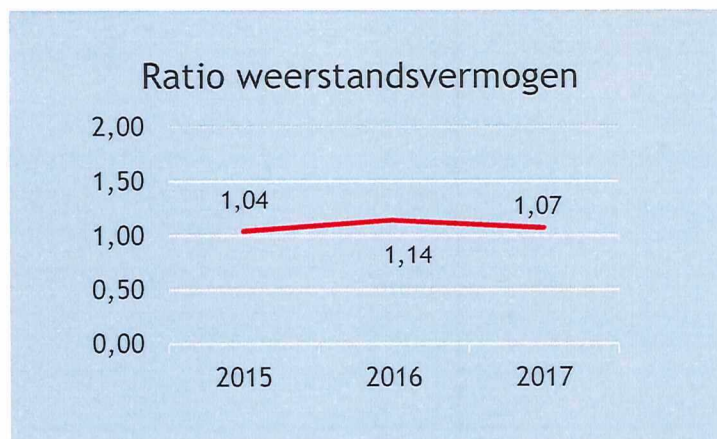
Het gerealiseerde resultaat 2017 (€ 2,8 miljoen) is ten opzichte van de laatste door het bestuur vastgestelde begroting 2017 (€ 1,1 miljoen) circa € 1,7 miljoen voordeliger. In onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

Overzicht van baten en lasten 2017					
(alle bedragen in € '000)	Resultaat 2017	Gewijzigde begroting	Δ	Δ in %	
Bedrijfsopbrengsten	22.272	21.236	1.036	5%	
Grond-, hulpstoffen en uitbesteed werk	-6.164	-5.647	-517	9%	
Toegevoegde waarde	16.108	15.589	519	3%	
Overige bedrijfsopbrengsten	2.680	3.757	-1.077	-29%	
Salariskosten Niet Gesubsidieerde Arbeid	-11.568	-10.349	-1.219	12%	
Afschrijvingen	-1.053	-998	-55	6%	
Overige bedrijfskosten	-4.139	-3.906	-233	6%	
Bedrijfsresultaat	2.028	4.093	-2.065	-50%	
Ontvangen rijksbijdrage	35.541	34.681	860	2%	
Personeelskosten SW en overige uitvoeringskosten	-37.653	-37.818	165	0%	
Bijdrage gemeente	191	175	16	9%	
Subsidieresultaat SW	-1.921	-2.962	1.041	-35%	
Ontvangen begeleidingsfee	1.636	-	1.636	#N/B	
Personeelskosten PW en overige uitvoeringskosten	-2.179	-2.483	304	-12%	
Subsidieresultaat PW	-543	-2.483	1.940	-78%	
Rijksbijdrage begeleid werken	2.659	2.633	26	1%	
Uitvoeringskosten begeleid werken	-911	-922	11	-1%	
Resultaat begeleid werken	1.748	1.711	37	2%	
Rente lasten en baten	-	1	-1	-100%	
Incidentele lasten en baten	-316	41	-357	-871%	
GEREALISEERDE TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN	996	401	595	148%	
Dotaties reserves	-3.760	-1.100	-2.660	242%	
Onttrekkingen reserves	5.545	1.833	3.712	203%	
GEREALISEERDE RESULTAAT	2.781	1.134	1.647	145%	

Voor een uitgebreide analyse van het resultaat verwijzen wij naar het jaarverslag en de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

3.2 Financiële positie 2017

Gemeenschappelijke regeling WSD

3.2 Financiële positie 2017

Gemeenschappelijke regeling WSD

Weerstands- vermogen

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. Omdat de omvang en inschatting van het weerstandsvermogen voor de continuïteit en toekomst van WSD van groot belang is besteden wij (vanuit onze natuurlijke adviesfunctie) in dit accountantsverslag hier aandacht aan.

Weerstandsvermogen WSD

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de relevante risico's benoemd waarbij onderscheid wordt gemaakt in drie risicogroepen (bedrijfsrisico's, subsidierisico en risico deelnemingen). WSD heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald. Uit deze risico-inventarisatie volgt dat het totale risico van WSD ultimo 2017 circa € 17,1 miljoen (2016: € 16,9 miljoen) bedraagt. Met een totaal aan eigen vermogen ultimo 2017 exclusief bestemmingsreserves van € 18,2 miljoen (2016: € 19,2 miljoen) is de ratio weerstandsvermogen ultimo 2017 licht gedaald naar 1,07 (2016: 1,14). Het weerstandsvermogen van WSD is voldoende te noemen.

Financiële kengetallen

Solvabiliteit en netto-schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2017 84,4% (2016: 82,8%). Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter WSD in staat is om aan haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. De netto schuldquote bedraagt ultimo 2017 30,6% negatief (2016: 27,4% negatief). De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. Dat de netto-schuldquote bij WSD negatief is heeft te maken met het feit dat WSD geen schulden heeft uit hoofde van geldleningen.

De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van WSD. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie. Zowel de solvabiliteit als de netto-schuldquote laten ten opzichte van voorgaand boekjaar een positieve ontwikkeling zien.

Bijlage: Onze controle

Bijlage

Onze controle (1/3)

Scoping: doel en object van de controle	Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van WSD, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 24 november 2017 met kenmerk “DMe/NvE/SAi/Cwi/1060634/1705966”.																			
Materialiteit	Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door het bestuur vastgestelde toleranties gehanteerd. Het bestuur heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 640.000 (1% van de totale lasten inclusief stortingen in de reserves). Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.																			
	<table><tr><th>Goedkeuringstolerantie</th><th>Goedkeurend</th><th>Beperking</th><th>Oordeelsonthouding</th><th>Afkeurend</th></tr><tr><td>Fouten in de jaarrekening (% lasten)</td><td>≤ 1%</td><td>> 1% < 3%</td><td>-</td><td>≥ 3%</td></tr><tr><td>Onzekerheden in de controle (% lasten)</td><td>≤ 3%</td><td>> 3% < 10%</td><td>≥ 10%</td><td>-</td></tr></table>					Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelsonthouding	Afkeurend	Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%	Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-
	Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelsonthouding	Afkeurend															
	Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%															
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-																
Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de rapportagetolerantie (is gelijk aan de goedkeuringstolerantie) rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording. Voor de WNT geldt specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT-toleranties eveneens op correcte wijze toe.																				

Onze controle (2/3)

Continuïteit	De waarderingen in de jaarrekening van WSD zijn gebaseerd op de veronderstelling dat WSD als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het dagelijks bestuur ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar waarbij we de ontwikkelingen rondom het wettelijk kader waarbinnen WSD en haar deelnemende gemeenten opereren en de 'Strategische kaart' blijven monitoren.
Onafhankelijkheid	Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.
Fraude en non-compliance	Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en -situaties besproken met de directeur Sociaal Economische Zaken, de concerncontroller en de manager Economische Zaken. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd. Via de bevestiging bij de jaarrekening ontvangen wij van het management de bevestiging dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken. Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Bijlage

Onze controle (3/3)

Fraude en non-compliance	Hoewel wij een professioneel kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2017 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude. Zoals in onze managementletter 2017 vermeld adviseren wij u om een fraude-risicoanalyse op te stellen. Bij de interim-controle 2018 zullen wij de follow-up beoordelen en de uitkomsten samen met u bespreken.
Geautomatiseerde gegevens-verwerking	De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2017. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De interim-controle heeft meerdere tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Dit betreft tekortkomingen voor de applicaties Isah, Compas, Exact en Accountview op het gebied van: ▪ Autorisatiebeheer en periodieke review autorisaties ▪ Identificatie gebruikers voor toegang tot systemen en data ▪ Wachtwoordbeleid ▪ Administrators en superusers ▪ Wijzigingenbeheer updates ▪ Continuïteit Bij de controle 2017 hebben wij vastgesteld dat we nog niet hebben kunnen steunen op de ITGC's rondom de geautomatiseerde gegevensverwerking. Derhalve hebben we aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden dienen te verrichten. Wij adviseren u om de nodige aandacht te blijven schenken aan de IT-beheersmaatregelen zodat in de toekomst bij de accountantscontrole gebruik kan worden gemaakt van de systemen. Tijdens de interim-controle 2018 zullen we de follow-up beoordelen en de doorgevoerde wijzigingen betrekken in onze controlewerkzaamheden.

Nieuwe perspectieven

In de nieuwe economie doen kansen zich sneller voor dan ooit. Nieuwe spelregels geven een boost aan zakelijk werken. En een nieuwe generatie staat klaar om het anders te doen. Beter, slimmer, innovatiever. Wie succesvol wil ondernemen, moet zelf ook vernieuwen. Open staan voor verandering. En met open vizier kijken naar de mogelijkheden die voor ons liggen.

Nieuwe perspectieven, dát is wat BDO u wil bieden. En kan bieden, dankzij onze unieke combinatie van lokale marktkennis en een internationaal netwerk. Persoonlijke dienstverlening en een professionele aanpak. BDO helpt u graag om vanuit een andere invalshoek naar uw business te kijken. Zodat u de juiste beslissingen neemt om uw organisatie sterker, wendbaarder en succesvoller te maken. Of u nu een mkb-bedrijf, familiebedrijf, publieke organisatie of internationale organisatie bent.

BDO kijkt graag met u vooruit. Samen komen we tot nieuwe inzichten en nieuwe kansen in uw markt. Samen creëren we nieuwe perspectieven.

BDO Accountants & Adviseurs verleent vanuit 25 vestigingen in heel Nederland en met ruim 2.500 professionals diensten op het gebied van accountancy, belastingadvies en consultancy. BDO adviseert organisaties in tal van branches en is sterk in de advisering aan het Nederlandse middenbedrijf, (semi-) overheidsinstellingen en familiebedrijven. Of het nu gaat om een controle van uw jaarrekening, de begeleiding van een ingewikkelde overname of een fiscaal advies op maat. In alle gevallen heeft u te maken met professionals. Zowel lokaal, regionaal, landelijk als internationaal. BDO maakt deel uit van het internationale BDO-netwerk (actief in 162 landen, meer dan 73.500 medewerkers wereldwijd) dat bestaat uit zelfstandige en onafhankelijke organisaties, die over de hele wereld onder de merknaam BDO actief zijn op het gebied van de zakelijke dienstverlening. Dat maakt ons in alle opzichten bijzonder betrokken. Kijk voor meer informatie op www.bdo.nl

All rights reserved 2018